

УКРАЇНСЬКЕ СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Стрельнікова О.О., к.соц.н., доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Стан сучасного українського суспільства, що перебуває під натиском повномасштабного військового вторгнення Російської Федерації, можна схарактеризувати як вкрай кризовий. За таких умов актуалізуються механізми адаптації соціальної системи, трансформуються майже всі її підсистеми: соціально-політична, соціально-економічна, соціально-культурна, тощо. Під час загострення соціальних протиріч набирає стрімкого розвитку участь населення у будь-яких видах соціально-гуманітарної діяльності, починаючи від волонтерського руху й до соціального підприємництва.

Соціальне підприємництво – явище не нове для українського суспільства. Окремим аспектами його дослідження та аналізу займалися З. Галушка та Н. Москалюк; особливості функціонування та відмінності соціального підприємства від добродійної діяльності та бізнесу розкрито у працях Н. Єсіної, М. Наумової, А. Свінчука, О. Стрельнікової та ін. Однак, варто зазначити, що лише за сучасних умов конкретизувалося та сформувалося розуміння соціального підприємництва як одного зі способів підтримки певних категорій населення, як механізму сприяння соціально-економічному розвитку, як дієвого інструменту вирішення соціальних проблем, тощо.

За визначенням Дж. Майр та І. Марті соціальне підприємництво – це «процес створення вартості шляхом поєднання ресурсів організації в новий спосіб для реалізації можливостей, що сприяють створенню соціальної цінності, стимулюють соціальні зміни або дозволяють виявити соціальні потреби» (Mair J., Marti I., 2006, с.38). Соціальне підприємництво завжди відігравало важливу роль у соціально-економічному розвитку України. Ще у довоєнний час воно полягало у забезпеченні виробництва доступних товарів та послуг, що були спрямовані на задоволення потреб соціально-незахищених верств населення, а також створення нових робочих місць, з метою реалізації потенціалу всього працездатного населення, в тому числі й соціально-незахищених його категорій.

На сучасному етапі розвитку українського соціуму, а також зважаючи на можливі наслідки військового вторгнення з боку Російської Федерації, актуалізується значущість соціального підприємництва як одного з напрямків розвитку економічної підсистеми суспільства в цілому. Даний різновид діяльності все частіше стає спрямованим на формування сприятливого середовища для бізнесу, на підтримку активної громадської позиції його учасників, на впровадження різноманітних інноваційних технологій, що сприятимуть виходу українського суспільства з кризового стану. Окрім того, соціальне підприємництво має певний потенціал, спрямований на соціальну реабілітацію у післявоєнний період.

Література:

1. Mair J., Marti I. (2006). Social entrepreneurship research: A source of explanation, prediction, and delight. *Journal of World Business*. № 41(1). P. 37-41.
URL:
<https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.210.199&rep=rep1&type=pdf>

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО БІЗНЕСУ І ВЛАДИ

*Тереняк Л.В., к.н з держ.упр., доцент
Державний біотехнологічний університет*

Для дійсно прогресивного поліпшення економічної та соціальної сфер у суспільстві необхідно побудувати таку систему взаємодії між бізнесом і державою, яка б забезпечувала істотне зростання інвестиційної привабливості компаній, їх конкурентоспроможності, розширення їх здатності до роботи на відкритих глобальних ринках в умовах жорсткої конкуренції, і, звичайно ж, створення максимально сприятливих умов для підприємницької ініціативи, адже саме бізнес є основною рушійною силою економічного розвитку.

Реальне соціально-економічне становище різних верств, соціально-професійних груп, рівень та якість їхнього життя з погляду соціально-гарантованих та соціально-можливих способів отримання доходу є об'єктом соціального партнерства [1].

Таким чином, соціальне партнерство – це система взаємовідносин між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, роботодавцями та працівниками, спрямована на забезпечення узгодження інтересів роботодавців та працівників з питань регулювання трудових відносин, а його головною метою можна розглядати розробку, ухвалення та реалізацію соціально-економічної та трудової політики, заснованої насамперед на задоволенні інтересів суспільства, найманих працівників та роботодавців. Для досягнення цієї мети потрібна наявність поділу різних груп інтересів, розробка механізмів реалізації та узгодження цих інтересів.

Особливу увагу у розвитку системи розвитку соціального партнерства та регулювання соціально-трудова відносин належить державі. По-перше, держава може виступати одночасно і як власник-підприємець, і як роботодавець на державних та деяких інших великих підприємствах. По-друге, держава є фундаментальною ланкою політичної системи, яка приймає закони та інші нормативні акти, здатні регулювати соціально-трудова відносини в суспільстві та гарантувати виконання та дотримання законодавства.

Розглядаючи проблеми взаємодії влади та бізнесу, слід виділити основну суперечність, яка полягає в наступному:

- владі необхідно отримувати від бізнесу якнайбільше коштів на вирішення різних соціальних завдань;